

Eksamen i Dansk, Læreruddannelsen juni 2014, vurdering og anbefalinger.

Af: Torben Mundbjerg /formand dansklærerforeningen, sektionen for læreruddannelsen, Benny Bang Carlsen/ formand for den nationale følgegruppe i dansk og Niels Mølgaard/censorformand i dansk.

Indledning

Den gennemførte eksamination i dansk i læreruddannelsen juni 2014 bærer præg af hastværk og dermed manglende mulighed for tid til gennemarbejdelse. Bekendtgørelsens retningslinjer mht tidsfrister er ikke overholdt, det har været en stressende periode for de implicerede lærere, og form og indhold giver ikke et tilfredsstillende grundlag for at kunne bedømme de studerendes kvalifikationer i fagets mundtlige og skriftlige del (denne rapport følges senere op i årets censorrapport).

Vi indgiver på den baggrund en række anbefalinger til den kommende eksamen i 2015. Dette arbejde bør straks iværksættes, så der kan skabes ro om faget i det kommende studieår, hvor vi gerne skulle undgå en lignende situation.

Forarbejde

Der har været udført et stort forarbejde for at kunne indarbejde det nye eksamenskoncept i danskfaget i læreruddannelsen LU13. Ordningen bygger på lokalt forankrede skriftlige opgaver og lokalt forankrede lokale mundtlige spørgsmål – (hvilket fremover vil føre til mange forskellige danskfag, selvom kompetencemålene er ens).

Vi har i forbindelse med udarbejdelsen af denne rapport haft møder med de implicerede lærere og har modtaget en tilbagemelding fra alle undervisere v /Nadia Raphael Rathje (danskkoordinator UCC). Desuden har vi overværet et antal eksaminationer. Forholdene omkring disse eksaminer har endvidere været drøftet i Den nationale Faggruppe samt på møder i regi af Dansklærerforeningen/ sektionen for læreruddannelsen.

Mundtlig eksamen

På Zahle viste den mundtlige eksamen, at nytænkningen med at rette fokus i faget ind mod praksis i skolen for alvor er slået igennem. I den performative del "leger" de studerende med større eller mindre held lærere i folkeskolen fx ved tavlen. Der er ingen faste kriterier for denne del af eksaminationen, og der hersker usikkerhed om, hvad der bedømmes i, og hvordan der bedømmes. Fokus er så meget på skolens praksis, at de teorier, der indgår, får meget overfladisk karakter. Der er et højt refleksionsniveau, når det handler om at inddrage erfaringer fra praktikken, men den forskningsbaserede viden fremstår overfladisk og fylder meget lidt under eksaminationen (iagttagelser af prøver afholdt på Læreruddannelsen Zahle). I øvrigt samme problemer som ved den skriftlige eksamen (se nedenfor). Det performative element er usikkert, især ved gruppeeksamen, hvor der bør være fælles krav. Det forekommer, at der skal nås utroligt meget i den mdt fremlæggelse på blot ½ time.

Udsagn fra underviser:

"Generelt går jeg ind for at vi laver 5 spg der tilsammen dækker målene, fremfor 10. Desuden er jeg fortaler for, at der for hvert spørgsmål står hvilke kompetencemål, de dækker. Desuden skal vi væk fra at kalde underspørgsmålene 1,2,3....mange studerende følger rækkefølgen i spørgsmålene, og det går for ofte ud over både analysedel og diskussion. Det fagdidaktiske fylder for meget generelt, fordi det står først. Måske hellere denne form:

- Diskuter hvilke fagdidaktiske problemstillinger du synes dit spørgsmål lægger op til. Inddrag fagdidaktisk teori i din diskussion.
- Lav en lærerfaglig analyse af primært teksten (og det skal kun være en – især hvis det er elevtekster)
- Beskriv, forklar hvordan du vil undervise i teksten
- Giv eksempler på konkrete undervisningsaktiviteter (performativt element)

Denne form vil trække teori og analyse længere frem og tvinge til refleksion der ikke kun er lavpraktisk og rettet mod den konkrete undervisning.”

”I den mundtlige ageren afhænger meget af de studerendes personlighed. Den studerende kender ikke præmisserne.”

”Det giver liv i samtalen med den performative del, men har omkostninger og mangler et problemorienteret udgangspunkt og teoretisk funderet refleksion.”

Skriftlig eksamen

Den skriftlige eksamen på Zahle bar præg af, at de studerende har haft svært ved at honorere de stillede krav. Det er ikke umiddelbart let at se, hvorledes de stillede spørgsmål refererer til kompetencemålene.

Samtalerne med undervisere og censorer har indbefattet udsagn som:

Vanvittigt at det ikke er centralt stillet skriftlig opgave. Giver problemer. Opgaven er for krævende. Der bliver mulighed for meget slinger. Ikke samme fordele som den centrale fx med teknologiske muligheder

Tilbøjelighed til at den skriftlige besvarelse tynder ud ved de sidste spørgsmål fx der hvor de gode / mindre gode skilles ud. Nogen bliver kvalt i stoffet.

I den mundtlige ageren afhænger meget af de studerendes personlighed. Generte er hæmmede. Noget dybt personligt vurderes. Kan være pinagtigt.

Er det den rigtige måde at teste en lærer kvalifikation på?

Det giver liv i samtalen med den performative del, men har omkostninger.

”Med den lokalt forankrede skr. delprøve er der jo en vis risiko for at udgangspunktet for at evaluere de studerendes danskfaglige kompetencer bliver alt for uensartet (og ulige) Jeg vurderer derfor at det er mest hensigtsmæssigt med en centralt stillet prøve. Holder man alligevel fast i en lokalt stillet delprøve, kan man overveje at påføre kompetencemålene som vurderingskriterier i forb. med opgaveformuleringen.

Ang. det performative element i den aktuelle skr. delprøve er jeg positivt indstillet til kravet om (den fiktive). artikel. Jeg mener at denne opgave har en professionsrettethed hvor de dygtige stud. fik mulighed for at udfolde deres fagdidaktiske refleksioner i en relevant form.

Min væsentligste indvending mod den skr. delprøve er at opgaven var alt for omfattende.”

Den performative del

Udsagn fra en underviser:

"Det performative element er usikkert. Især ved gruppeeksamen. Her bør der være fælles krav. Utroligt meget der skal nås i den mdt fremlæggelse på ½ time." " Eller også skal dette element udgå, da det udtrykker en pseudoprofessionsretning uden faglig substans".

Jeg har følgende udtalelse fra en studerende om det at performe skriftligt (her skrive faglig artikel til dansk-tidsskriftet som om man var en færdiguddannet lærer og de problemer det giver):

"For mig har det været udfordrende at skrive en artikel om et undervisningsforløb til tidsskriftet DANSK. Dette hænger ikke mindst sammen med, at jeg aldrig før har oplevet at skrive en tekst af sådan en karakter. Nok har vi i danskfagets undervisning på læreruddannelsen beskæftiget os med skriftlige opgaver, som indebar forklaring af og argumentation for forskellige metoder og teorier, men aldrig har jeg skullet sætte disse overvejelser i en kontekst som denne (...) Jeg ville ønske, at jeg i højere grad kunne have inddraget mine egne erfaringer fra praksis, f.eks i forbindelse med praktikken (..) jeg tror inddragelsen af egne praksiserfaringer ville have gjort artiklen mere autentisk og troværdig"

Udsagn fra underviser:

"Min oplevelse var at de studerende var meget usikre på det performative element i den mdt. delprøve. I et enkelt tilfælde glemte den stud. at inddrage det (uden at det dog blev negativt vurderet).

Det kan måske til dels skyldes at der gives uensartede udmeldinger i vejledningen til den studerende om hvor meget den studerendes selvstændige introduktion (inkl. det performative element) skal fylde: I "Vejledende information til studerende om mundtlig prøve i dansk som undervisningsfag forår 2014" citeres flg. fra studieordningen: *Ved prøven får den studerende maks. 10 minutter til at indlede med den performative opgave.*"

Karaktergivningen

Karaktergivningen er et kapitel for sig. Det generelle billede er, at der ikke er så langt mellem den mundtlige og den skriftlige karakter, Men hvad skal den studerende have i samlet karakter, når den skriftlige bedømmelse fx er 02 eller 4 og den mundtlige bedømmelse er 10 eller 12? Af vedlagte klage fra en studerende (bilag1) fremgår det, at den studerende føler sig forkert vurderet og samtidig er meget frustreret over, at der ikke gives tilbagemelding på en bedømmelse af såvel den skriftlige som den mundtlige del. Hun er ikke informeret om, at den fejlinformation der står i studieordningen (om at begge områder skal bestås, før der dannes en samlet karakter) er rettet. Ved gruppeeksamen opstår der problemer med, at de studerende i den afgivne respons ikke forstår, eller er skuffede over, når der tildeles forskellige karakterer (når den mundtlige præstation i øvrigt har været til ens bedømmelse).

Censorrapport indsendt 19.6:

"Det er ikke tilfredsstillende, at der gives en samlet karakter for to vidt forskellige elementer i faget: Det mundtlige og det skriftlige. Det er to helt uafhængige eksaminationer. Det bliver "lidt op og ned" og man kan risikere, at en studerende består i sit undervisningsfag uden at være i stand til at skrive en sammenhængende forståelig tekst (i værste fald kunne det være situationen)."

"Det kan stærkt anbefales, at der bliver to forskellige eksamener. En mundtlig (med performativ opgave og undervisningsplan og teori) og en skriftlig med fokus på tekstanalyse (af alle mulige slags tekster) og

fortolkning og undervisning.”

Udsagn fra underviser:

”I et enkelt tilfælde oplevede vi, at en studerende mundtligt præsterede til 00 men skriftligt havde lavet en opgave, der var middel og derfor samlet fik karakteren 4. I dette tilfælde mistænker jeg, at han ikke har lavet den skriftlige opgave selv – det er vel også en problemstilling, der skal medtænkes.”

”Den samlede karakter får også konsekvenser for de dygtigste studerende, der præsterer fremragende mundtlige oplæg, men som ikke kan honoreres for det, fordi den skriftlige opgave er knapt så god. Mange studerede får derfor karakteren 10, hvor 2 karakterer ville have vist fx 12 mdt og 7 skr.”

”Det bliver lidt ”pærer og bananer” at votere ud fra de to delprøver. Er klart tilhænger af anbefalingen; at der gives 2 karakterer”.

Klageskrivelse fra studerende (se bilag 2):

Sammenfattende kommentarer fra Nadia Raphael Rathje

”Det, der allerede er beskrevet ovenfor, svarer meget godt overens med mine oplevelser. Jeg tænker, at forholdet mellem den skriftlige og mundtlige del bliver alt for udvasket, så jeg vil bestemt støtte, at vi vender tilbage til en todelt karakter. Jeg kunne også godt tænke mig, at vi diskuterede den status som den studerendes egen skriftsprogsbeherskelse har i forhold til vurderingen.

Det performative element var nærmest pinagtigt. Der var et par eksempler, hvor det gav mening – særligt i forbindelse med mundtlighedsspørgsmålene. Jeg har svært ved at se, at vi skal kunne vurdere de studerendes praksisfærdighed ud fra det performative.

Mine studerende gav udtryk for, at de havde været glade for den skriftlige prøve og den form, den havde.”

”Desuden har jeg overvejet den problemstilling, at praktikken var forbløffende fraværende i såvel eksamensspørgsmålene som i de konkrete eksaminer.”

Økonomi

Det virker u hensigtsmæssigt at så mange undervisere skal udfærdige eksamensopgaver. Og der er umiddelbart fare for udviklingen af mange forskellige danskfag, selvom de er de samme kompetencemål der bedømmes. Der kunne spares betydeligt ved en centralt stillet opgave. I øjeblikket stillet over 300 opgaver til den mundtlige eksamen ved en eksamenstermin. Dertil kommer 16 skriftligt formulerede eksamensopgaver.

Administration

Udsagn fra censorrapport indsendt 19.6:

”Samarbejdet var godt. Sekretæren flink. Men det er voldsomt irriterende, at skulle finde de skriftlige besvarelser af eksamen i et system, der er uigennemskueligt for novicer på "fronter". Og det er håbløst, at der afleveres i formater, der ikke kan vises på alle skærme (odt - mit yndlingshadeformat).”

Anbefalinger

- Der bør gives særskilt karakter for den mundtlige og den skriftlige eksamen og særskilt vurdering ud fra centralt stillede vurderingskriterier. Dette er den nye eksamensforms største problem. Disse eksaminer skal begge bestås.
- Der bør udarbejdes en centralt stillet professionshøjskoleopgave til den skriftlige eksamen med tydelige (og ensartede) vurderingskriterier
- Der bør udarbejdes faste kriterier for den performative dels vurderingskriterier og indhold – alternativt bør den performative del afskaffes.
- Det bør overvejes om der skal udarbejdes 10 mundtlige spørgsmål eller om nogle af kompetencemålene kan slås sammen. Det bør desuden overvejes at erstatte denne del med en ugeopgave i et af de fire kompetencemål. Dette skal så ske ved lodtækning mellem modulerne for den enkelte studerende eller gruppe ved gruppeeksamen.
- Til den mundtlige eksamen bør der udarbejdes vejledende beskrivelse af det der forventes, så der kan blive en rimelig fordeling mellem praksisviden og forskningsbaseret viden
- Det anbefales, at den mundtlige prøve består af et skriftligt oplæg, som tæller med i bedømmelsen og hvis omfang afhænger af antal studerende i gruppeprøven. Hver studerende skal hæfte for selvstændige afsnit, men indledning, problemformulering og konklusion må være fællestekst for alle deltagere. Enkeltstuderende skal efter denne model fx skrive 5 sider, mens grupper tildeles yderligere 2 sider pr. deltager.
- Vi anbefaler at den nationale faggruppe får en central rolle i udarbejdelsen af ovennævnte ændringsforslag

BILAG

1. Evalueringer af kompetencemålsprøven forår 2014 (undervisere/censorer)
- 2 Klageskrivelse indsendt på Læreruddannelsen Zahle 17.6.14

Evaluering af kompetencemålsprøven forår 2014 UCC

Husk at skriv om det er ældste eller yngste, du har haft til kompetencemålsprøve.

Dansk yngste

1. **Vejledning til prøven:** fx Hvordan har det fungeret og hvilken vejledningsformer har fungeret bedst og/eller vil du anbefale i forbindelse med prøven? **Jeg har vejledt de studerende løbende, siden spørgsmålene blev udleveret. Jeg har også forsøgt at styre processen ved at bede de studerende forberede bestemte spørgsmål til de enkelte vejledningsgange. Det fungerede godt, synes jeg.**

2. **De studerendes materiale:** fx Vi har haft alskens udfordringer med at de studerende skulle aflevere materiale til mundtlig del af kompetencemålsprøven. Tanken var at vi ikke kunne vurdere uden at kende primærteksten. Var det besværet værd? Kunne vi have nøjes med skemaet? Kunne vi helt have undværet materiale eller skal vi "bare" få det til at gå mere logistisk op? Hvad vil du anbefale? **Det var mit indtryk, at censorerne faktisk ikke læste teksterne forinden, men kun orienterede sig i skemaet. Jeg synes nu, det var meget rart, at teksterne var vedhæftet.**

3. **Det performative element:** fx Hvordan har det fungeret? Var der nogle nye kompetencer der kom til syne ved dette element? Hvordan ville du anbefale det inkorporeret i spørgsmål fremover? Skal de studerende fx vælge selv ud fra en ideliste i stedet for det er koblet til det enkelte spørgsmål? **Jeg synes, det virkede lidt kunstigt. Hos flere studerende var den performative del faktisk svær at få øje på. Jeg synes ikke, den gav mulighed for at vise andet og mere end hvad der ellers kom til syne gennem besvarelse af de øvrige spørgsmål.**

4. **Kompetencemålsprøvens kvalitet:** fx Har du nogle kommentarer til de mundtlige 10 spørgsmål og/eller til den skriftlige delprøve? Hvilke spørgsmål fungerede bedst og mindre godt og hvorfor? Og i den skriftlige delprøve: forstod de studerende det performative element? **Det performative element virkede mere tydeligt og var lettere at forholde sig til i den skriftlige prøve end i den mundtlige.**

5. **Vurdering af prøverne:** fx Hvilke problemstillinger og evt. styrker var der ved den samlede vurdering? Og hvordan indgik det performative element i jeres vurdering?

6. **Andre kommentarer?**
Det er min helt klare opfattelse, at den skriftlige prøve kom til at vægte mindre i voteringen end den mundtlige. Jeg håber, at vi får mulighed for at give to karakterer i fremtiden.

Evaluering af kompetencemålsprøven forår 2014 UCC

Husk at skriv om det er ældste eller yngste, du har haft til kompetencemålsprøve. **Yngst**

7. **Vejledning til prøven:** fx Hvordan har det fungeret og hvilken vejledningsformer har fungeret bedst og/eller vil du anbefale i forbindelse med prøven? **De studerende er vejledt i grupper som de selv har dannet. Vejledningen drukkede i drøftelse af hvilken primærtekst de havde valgt (ofte styret af hvad der var hjemme på biblioteket) samt deres litteraturlister. Vejledning i indhold var der ikke rigtig tid til.**

8. **De studerendes materiale:** fx Vi har haft alskens udfordringer med at de studerende skulle aflevere materiale til mundtlig del af kompetencemålsprøven. Tanken var at vi ikke kunne vurdere uden at kende primærteksten. Var det besværet værd? Kunne vi have nøjes med skemaet? Kunne vi helt have undværet materiale eller skal vi "bare" få det til at gå mere logistisk op? Hvad vil du anbefale? **Rodet og tidkævende for både de studerende, mig og censor – ikke mindst! Hun var temmelig utilfreds. For at sige det mildt! Vanvittigt at de studerende skal bruge så meget tid på at scanne tekster. Den tid kunne bruges mere hensigtsmæssigt.**
9. **Det performative element:** fx Hvordan har det fungeret? Var der nogle nye kompetencer der kom til syne ved dette element? Hvordan ville du anbefale det inkorporeret i spørgsmål fremover? Skal de studerende fx vælge selv ud fra en ideliste i stedet for det er koblet til det enkelte spørgsmål? **Det fungerede ikke meningsfuldt – undtagen i sp. om oplæsning**
10. **Kompetencemålsprøvens kvalitet:** fx Har du nogle kommentarer til de mundtlige 10 spørgsmål og/eller til den skriftlige delprøve? Hvilke spørgsmål fungerede bedst og mindre godt og hvorfor? Og i den skriftlige delprøve: forstod de studerende det performative element?
- Undrer mig over sp. vedr redidaktisering: det fremgik ikke af studieordningen
 - Den skriftlige opgave var for omfattende. Meget og meget fragmenteret materiale at få styr på i løbet af de 28 timer
 - Sp 1 og 4 "tynde"
 - Generelt for omfattende sp. til at de studerende kommer i dybden
 - Spørgsmålene bør være mindre detaljerede og give de studerende mere "frihed" til at svare
 - Antal spørgsmål skal minimeres (hvis vi skal fortsætte med denne form som jeg slet ikke er begejstret for)
11. **Vurdering af prøverne:** fx Hvilke problemstillinger og evt. styrker var der ved den samlede vurdering? Og hvordan indgik det performative element i jeres vurdering?
- To karakterer – tak! Gav kun et 12-tal ud af 30 studerende. Det er for lidt – men den skriftlige karakter måtte nødvendigvis trække ned. Og omvendt: flere studerende præsterede meget dårligt i deres skriftlige del, men vi kunne ikke dumpe dem, idet de kunne "noget" i den mundtlige.
- Det performative element var ikke udslagsgivende for karakteren, og i øvrigt svært at skelne fra resten af præstationen.
12. **Andre kommentarer?**

Evaluering af kompetencemålsprøven forår 2014 UCC

Husk at skriv om det er ældste eller yngste, du har haft til kompetencemålsprøve.

Dansk ældste

1. **Vejledning til prøven:** fx Hvordan har det fungeret og hvilken vejledningsformer har fungeret bedst og/eller vil du anbefale i forbindelse med prøven?

Det har overhovedet ikke fungeret. Jeg har siddet time efter time og ventet på at studerende skulle dukke op til vejledning – de er ikke dukket op – og det er også gået dem ilde til eksamen ☹

Jeg vil forsøge næste år at lægge noget mere prøveeksamen ind i undervisningen: ”Hvordan kunne man performe dette spørgsmål til eksamen”

2. **De studerendes materiale:** fx Vi har haft alskens udfordringer med at de studerende skulle aflevere materiale til mundtlig del af kompetencemålsprøven. Tanken var at vi ikke kunne vurdere uden at kende primærtteksten. Var det besværet værd? Kunne vi have nøjes med skemaet? Kunne vi helt have undværet materiale eller skal vi ”bare” få det til at gå mere logistisk op? Hvad vil du anbefale?

Jeg synes fortsat det er helt nødvendigt at kunne forberede sig på den/de tekster de studerende analyserer. Og vi har ikke tid til at gå på jagt efter dem alle selv! Næste år skal de aflevere en mappe med 10 mapper i. Så bliver det ikke sådan en mega - lang fil, og så kan man bare slette de irrelevante mapper, når der er trukket lod.

3. **Det performative element:** fx Hvordan har det fungeret? Var der nogle nye kompetencer der kom til syne ved dette element? Hvordan ville du anbefale det inkorporeret i spørgsmål fremover? Skal de studerende fx vælge selv ud fra en ideliste i stedet for det er koblet til det enkelte spørgsmål?

Det skal helt klart præciseres. Jeg er blevet sat til at være 5.klasses elev, jeg er blevet sat til at sidde for mig selv og lave ”gruppearbejde”, censor og jeg er blevet sat til at analysere teksten ud fra nykritikkens niveauer!!! (hvad den studerende nemlig ikke selv kunne) Dette her duer ikke!!! Formuleringen skal lyde: ”Vis nogle danskkolleger hvordan du vil undervise i dette her og forklar hvorfor” . Jeg synes ikke det er dumt og jeg tror ikke at mere valgfrihed (ideliste) er en god idé, det skal bare ikke være en fiktiv, asymmetrisk situation.

4. **Kompetencemålsprøvens kvalitet:** fx Har du nogle kommentarer til de mundtlige 10 spørgsmål og/eller til den skriftlige delprøve? Hvilke spørgsmål fungerede bedst og mindre godt og hvorfor?

Der var ikke nogle af spørgsmålene jeg følte var "umulige" og straks må laves om, men der er formuleringer der skal skærpes, f.eks var der studerende der ikke havde fattet at de skulle fremlægge en analyse til eksamen – de troede bare at de skulle have lavet en (! – den misforståelse kunne lidt vejledning måske have afhjulpet, men vi kan godt skrive det tydeligt) Jeg går ind for en skærpelse af visse formuleringer og så at prøve dem en gang til. Desuden vil alle mine, der ikke bestod, gerne vide om det er de samme spørgsmål, de skal forberede sig på, så vi bør have nogle regler om spørgsmålene i forhold til reeksamen.

5. **Og i den skriftlige delprøve: forstod de studerende det performative element?**

Jeg synes faktisk at vores idé med at lade de studerende selv bestemme hvad de ville bruge teksten til har fungeret godt: Det har været mere alsidigt at læse besvarelserne, og det er en relevant kompetence de studerende prøves i. Jeg er spændt på hvad de andre dansklærere mener her om denne type opgave. Joh, jeg tror de forstod hvad opgaven gik ud på, men der var mange der ikke magtede det. Det tilskriver jeg mere niveauet end opgaven; men netop derfor bliver det interessant at høre hvad de andre siger.

6. **Vurdering af prøverne:** fx Hvilke problemstillinger og evt. styrker var der ved den samlede vurdering? Og hvordan indgik det performative element i jeres vurdering?

Jeg synes der er en klar tendens til at det hele blev noget "grød" fordi der var så mange delelementer der skulle indgå. Så jeg tror at man med et middelhold ofte kun vil komme til at give 4 og 7, men det kan jeg jo ikke vide.

Det er aldeles uholdbart ikke at kunne give en karakter for hver af præstationerne. Det må klart laves om igen: én karakter for skriftligt og én karakter for mundtligt. Jeg har f.eks en to-sproget som har skrevet en rigtig god opgave, men hun lavede en rigtig dårlig mundtlig præstation og nu kan man ingen steder se at hun skriver fremragende.

Det performative element indgik på linje med alt det andet der skulle bedømmes.

Måske skal vi se om vi kan få bygget spørgsmålene op så de tydeligt ligger i tre dele: viden – færdigheder - (didaktisk transformations-) kompetence. Hvis det er muligt er det måske også lettere og tydeligere at begrunde karakteren ud fra kompetencemålene?

7. **Andre kommentarer?**

Jeg håber og beder til at det niveau, jeg har set, skyldes mit konkrete hold og ikke ny LU – hvis det er hvad vi kan forvente os fremover er det godt nok et fald i niveau der vil give genlyd ude i skolen!!!

Evaluering af kompetencemålsprøven forår 2014 UCC

Husk at skriv om det er ældste eller yngste, du har haft til kompetencemålsprøve.

Kompetencemålsprøve, dansk sluttrin. Evaluering på baggrund af 2 holds eksaminer (DS4-26 og DS 4-24) – i alt 39 studerende.

8. **Vejledning til prøven:** fx Hvordan har det fungeret og hvilken vejledningsformer har fungeret bedst og/eller vil du anbefale i forbindelse med prøven?

Vi organiserede vejledningen efter modellen: 1 fælles optakt til eksamen med diskussion af prøveformen m.m. Derefter delte vi de studerende i grupper der hver stod for at skulle formidle et eller 2 eksamensemner for holdet med undervisningsforløb, tekster, analyser, teori m.m. Disse oplæg havde vi en fælles diskussion ud fra og kontrakten hed: Læreren skal have taletid efter hvert oplæg. De 10 oplæg blev samlet i mapper i studiezone og blev efterfølgende brugt som inspiration af den enkelte studerende.

Lige inden afleveringsfristen d. 19.5, lavede jeg korte individuelle vejledninger (20 min. pr mand) ud fra deres udfyldelse af matrixskemaer og tekstforslag.

Vejledningen fungerede perfekt inden for de rammer der var, synes jeg. Jeg brugte de afsatte 45 minutter pr studerende alt i alt (og nok lidt mere, hvis jeg skal være ærlig). De studerende var også glade for formen og alle deltog meget ansvarligt i alle dele af vejledningen. Jf Hanne S, så er det en fordel at det er de studerende der har ansvaret, så de er forpligtet overfor andre end sig selv og læreren.

Jeg vil dog lige nævne: Ingen studerende havde tid til at tage fat i andre primærttekster end dem der allerede var behandlet i uddannelsen – heller ikke selvom jeg kom med fine (synes jeg) alternative forslag. Det er en skam, men måske vil det være muligt når de får spørgsmålene i bedre tid.

9. **De studerendes materiale:** fx Vi har haft alskens udfordringer med at de studerende skulle aflevere materiale til mundtlig del af kompetencemålsprøven. Tanken var at vi ikke kunne vurdere uden at kende primærtteksten. Var det besværet værd? Kunne vi have nøjes med skemaet? Kunne vi helt have undværet materiale eller skal vi "bare" få det til at gå mere logistisk op? Hvad vil du anbefale?

Vi har brug for primærttekster. Men den måde det blev organiseret på, skal ændres. Enten færre spørgsmål, som begge mine censorer anbefalede – fx 5. Og så selvfølgelig som Hanne sagde: Vi skal lave mapper pr emne, fremfor eet langt pdf-dokument (nogle fyldte 80 sider), som endda var navnegivet med studienummer, som gjorde det meget tidskrævende at finde frem til de enkelte primærttekster. Der var meget bøvl med dette. Det var heller ikke alle studerende der kunne finde ud af at give et pdf-dokument sidehovede, så man rodede rundt i, hvem det nu var dette stof hørte til. Og så er der grupperne: kan de ikke nøjes med at aflevere et eksemplar fremfor hver sit?

10. **Det performative element:** fx Hvordan har det fungeret? Var der nogle nye kompetencer der kom til syne ved dette element? Hvordan ville du anbefale det inkorporeret i spørgsmål fremover? Skal de studerende fx vælge selv ud fra en ideliste i stedet for det er koblet til det enkelte spørgsmål?

Det performative element var en joke! Det tog for lang tid af de 30 minutter og indgik nærmest ikke i bedømmelsen. Af og til var det endda umuligt at se, hvornår det performative element fandt sted – og det var nærmest de bedste! Jeg synes det fungerede når det naturligt indgik i fx undervisningsforløbet som eksempler på aktiviteter de studerende ville lave med eleverne. Helt pinligt blev det, når de studerende rejste sig op og holdt "taler", rejste sig op og lod som om de "underviste" 8.b, havde venner med der skulle agere elever. Godt var det når de studerende læste op som de ville gøre det for en klasse, havde lavet responsark til elevtekster, havde lavet egne eksempler på brug af facebook, blogs og andet de ville gøre med eleverne.

11. **Kompetencemålsprøvens kvalitet:** fx Har du nogle kommentarer til de mundtlige 10 spørgsmål og/eller til den skriftlige delprøve? Hvilke spørgsmål fungerede bedst og mindre godt og hvorfor? Og i den skriftlige delprøve: forstod de studerende det performative element?

Vi skal have set på de spørgsmål til den mundtlige del igen med nye øjne. Der er enkelte af dem der skal laves helt om. Generelt går jeg ind for at vi laver 5 spg der tilsammen dækker målene, fremfor 10. Desuden er jeg fortaler for at der for hvert spørgsmål står hvilke kompetencemål de dækker. Desuden skal vi væk fra at kalde underspørgsmålene 1,2,3....mange studerende følger rækkefølgen i spørgsmålene, og det går for ofte ud over både analysedel og diskussion. Det fagdidaktiske fylder for meget generelt, fordi det står først. Måske hellere denne form:

- Diskuter hvilke fagdidaktiske problemstillinger du synes dit spørgsmål lægger op til. Inddrag fagdidaktisk teori i din diskussion.
- Lav en lærerfaglig analyse af primærteksten (og det skal kun være en – især hvis det er elevtekster)
- Beskriv, forklar hvordan du vil undervise i teksten
- Giv eksempler på konkrete undervisningsaktiviteter (performativt element)

Denne form vil trække teori og analyse længere frem og tvinge til refleksion der ikke kun er lavpraktisk og rettet mod den konkrete undervisning.

Den skriftlige eksamen fungerede ikke optimalt. Jeg kunne godt lide åbenheden og jeg endte med at blive glad for Terje Vigen! Men: teksten var nok for lang – i hvert fald når der både skulle laves analyse, fagdidaktisk refleksion og artikel. Mange fortalte at de slet ikke sov og egentlig ville have foretrukket 6 timer i en sal. Tekst 2 indgik stort set ikke hos nogle af de 39 jeg havde op. Kun ganske få var i stand til at lave en artikel. Vil faktisk gå så langt som til at sige, at kun de allerdygtigste er i stand til at lave en artikel, og så ekskluderer vi, synes jeg. Hellere en form, som alle vil kunne byde ind i forhold til.

Jeg citerer en studerende der skriver: "For mig har det været udfordrende at skrive en artikel om et undervisningsforløb til tidsskriftet DANSK. Dette hænger ikke mindst sammen med, at jeg aldrig før har

oplevet at skrive en tekst af sådan en karakter. Nok har vi i danskfagets undervisning på læreruddannelsen beskæftiget os med skriftlige opgaver, som indebar forklaring af og argumentation for forskellige metoder og teorier, men aldrig har jeg skullet sætte disse overvejelser i en kontekst som denne (...) Jeg ville ønske, at jeg i højere grad kunne have inddraget mine egne erfaringer fra praksis, f.eks i forbindelse med praktikken (..) jeg tror inddragelsen af egne praksiserfaringer ville have gjort artiklen mere autentisk og troværdig”

Der er jo ingen grund til at vi skal lave et performativt element som beder de studerende om at spille en rolle – hvorfor ikke lade dem skrive til ligesindede, beskrive en aktivitet, de vil lave, lave en anmeldelse e.a. mere ægte. De må vi tænke over, hvordan vi kan løse bedre. Ellers skal vi da træne dem i at skrive faglige artikler. Og er det – helt ærligt – besværet værd?

12. Vurdering af prøverne: fx Hvilke problemstillinger og evt. styrker var der ved den samlede vurdering? Og hvordan indgik det performative element i jeres vurdering?

Jeg var især ærgerlig over, at de mange 12-taller jeg kunne have givet, hvis jeg måtte vurdere det skriftlige og mundtlige for sig, ikke kom frem. Jeg havde potentielt 5 12-taller som blev til 10-taller i stedet, fordi det skriftlige trak ned i den samlede bedømmelse.

Omvendt havde jeg en enkelt 00 mundtligt som jeg ikke kunne dumpe, fordi han havde lavet (fået andre til at lave?) en skriftlig opgave, der trak ham op på et 4-tal. Og en enkelt til en gruppeprøve, der skrev som en drøm, men som i det mundtlige ikke fik sagt nok. Hvad siger det 7-tal han fik så overhovedet om, hvad han egentlig kan?

Vi må altså have de to karakterer tilbage. OG vi skal have en centralt stillet skriftlig prøve, så vi ikke, som Niels Mølgaard siger, kommer til at få forskellige danskfag på landsplan.

13. Andre kommentarer?

Jeg ærger mig igen igen over, at vi skulle være testpersoner for denne prøveform, før vi var færdige med at udvikle den. Og når det nu bliver lavet om, så vi får to karakterer tilbage (det tyder det på i skrivende stund), så har vores studerende været prøveklude og kommer ud med en samlet karakter, der ikke siger særlige meget om, hvad de egentlig kan.

Men vi kan da rose os af, at VI GJORDE DET! Og kom igennem og slukkede 200 brande undervejs....og fik nogle erfaringer med os, som vi godt kunne have forudset og helst ville have været foruden.

Christine Pilegaard Larsen, eksaminator, 20.6 2014

Evaluering af kompetencemålsprøven forår 2014 UCC

Husk at skriv om det er ældste eller yngste, du har haft til kompetencemålsprøve.

Dansk ældste

14. **Vejledning til prøven:** fx Hvordan har det fungeret og hvilken vejledningsformer har fungeret bedst og/eller vil du anbefale i forbindelse med prøven?
Vejledningen var organiseret omkring studiegrupperne. Hen over 3 vejledninger kom vi omkring alle 10 spørgsmål, som de til hver gang skulle forberede materiale til. Ind i mellem gik der lidt for meget undervisning i det, der skulle have været vejledning. Årsagen var, at de studerende efter eget udsagn var ret pressede, og at de derfor ikke altid havde forberedt sig lige godt. Måske er 10 spørgsmål også lige i overkanten. Jeg synes 8 ville passe glimrende – 2 spørgsmål inden for hvert modul.
15. **De studerendes materiale:** fx Vi har haft alskens udfordringer med at de studerende skulle aflevere materiale til mundtlig del af kompetencemålsprøven. Tanken var at vi ikke kunne vurdere uden at kende primærtteksten. Var det besværet værd? Kunne vi have nøjes med skemaet? Kunne vi helt have undværet materiale eller skal vi "bare" få det til at gå mere logistisk op? Hvad vil du anbefale?
Det var en kæmpe hjælp. Vi skal have nem adgang til deres analysetekster for at kunne eksaminere sagligt og konkret. Censor havde heller ikke problemer med at finde teksterne, men systemet kan gøres bedre, så vi ikke behøver at sende alle 10 tekster.
16. **Det performative element:** fx Hvordan har det fungeret? Var der nogle nye kompetencer der kom til syne ved dette element? Hvordan ville du anbefale det inkorporeret i spørgsmål fremover? Skal de studerende fx vælge selv ud fra en ideliste i stedet for det er koblet til det enkelte spørgsmål?
I mange spørgsmål er det performative element meget integreret i det fagdidaktiske område – fx udarbejd et undervisningsforløb. I disse spørgsmål var der ikke denne store forskel i forhold til den gamle form. I andre spørgsmål var det meget tydeligt (fx oplæsning, præsenter dit projekt over for danskkollegerne), og det kunne i mange tilfælde vise andre danskfaglige kompetencer, som ellers var blevet overset. Det er klart noget, vi skal øve os i at vejlede i, for at kvalificere det, så det ikke bliver for kejtet og skævt.
17. **Kompetencemålsprøvens kvalitet:** fx Har du nogle kommentarer til de mundtlige 10 spørgsmål og/eller til den skriftlige delprøve? Hvilke spørgsmål fungerede bedst og mindre godt og hvorfor? Og i den skriftlige delprøve: forstod de studerende det performative element?
Der skal redigeres lidt på spørgsmålene, men ellers fungerede alle 10 spørgsmål. I den skriftlige opgave var der ingen som misforstod det performative element, men det var for nogle studerende vanskeligt at adskille spørgsmål 2 og 3. De tænkte ikke bredt nok i spørgsmål 2, som i nogle tilfælde blev en præsentation af pointerne fra artiklen. Den faglige artikel er en bred genre, og der var også store forskelle i niveauet. De bedste artikler kom omkring fagdidaktikkens hvad, hvorfor og hvordan på en god og saglig måde. De studerende præsenterede teori og anvendte den. De skrev en interessant danskfaglig artikel, mens andre forfaldt til beskrivelse af aktiviteter uden inddragelse af teori og danskfaglig argumentation. Opgaverne var generelt set LAAAANGE og analysen meget enslydende. Set i det perspektiv var artiklen det element, som satte et både fagligt og personligt præg på danskfaget, hvilket censor og jeg mente fungerede udmærket.

18. **Vurdering af prøverne:** fx Hvilke problemstillinger og evt. styrker var der ved den samlede vurdering? Og hvordan indgik det performative element i jeres vurdering?

Det var ikke nemt, men det lykkedes at lave en helhedsvurdering, som vi kunne begrunde over for de studerende. Det sidste er vigtigt, og det var i nogle tilfælde svært, fordi præstationerne i den skriftlige og mundtlige del lå langt fra hinanden. Vi vurderer ikke abstrakte kompetencer i dansk, sådan som ministeret vil have os til at gøre. Vi kan ikke vurdere generelle analytiske, fortolkende og fagdidaktiske etc. kompetencer uden at medtage og medtænke et fagligt stofområde og tekstgenre, som kompetencerne relaterer til. Derfor skal vi i fremtiden have to karakterer - please!

19. Andre kommentarer?

Evaluering af kompetencemålsprøven forår 2014 UCC

Husk at skriv om det er ældste eller yngste, du har haft til kompetencemålsprøve.

Kompetencemålsprøve dansk sluttrin

Studerende oppe: 33 studerende

20. **Vejledning til prøven:** fx Hvordan har det fungeret og hvilken vejledningsformer har fungeret bedst og/eller vil du anbefale i forbindelse med prøven?

Vejledningen har foregået ved fælles gennemgang af oplæg til prøven.

Hvert spørgsmål er derefter præsenteret af gruppe studerende, der stod for at organisere fremlæggelse og respons på præsentationen ved gennemgang for holdet. Grupperne blev opfordret til at lægge arbejdet i portalen til inspiration for alle. Der har været for kort tid til hele denne proces.

21. **De studerendes materiale:** fx Vi har haft alskens udfordringer med at de studerende skulle aflevere materiale til mundtlig del af kompetencemålsprøven. Tanken var at vi ikke kunne vurdere uden at kende primærteksten. Var det besværet værd? Kunne vi have nøjes med skemaet? Kunne vi helt have undværet materiale eller skal vi "bare" få det til at gå mere logistisk op? Hvad vil du anbefale?

Denne del af prøven har fungeret godt. Det er ikke kun godt for os at have primærteksterne, det er også godt for de studerende at skulle være så præcise tidligt – for evt også at kunne kassere tekster i deres egen udvælgelsesproces.

Processen med at vælge ud har de studerende givet udtryk for hjælp dem med at målrette og fokusere deres opmærksomhed. Dog kunne de godt have tænkt sig meget bedre tid til at arbejde med valgene.

22. **Det performative element:** fx Hvordan har det fungeret? Var der nogle nye kompetencer der kom til syne ved dette element? Hvordan ville du anbefale det inkorporeret i spørgsmål fremover? Skal de studerende fx vælge selv ud fra en ideliste i stedet for det er koblet til det enkelte spørgsmål?

Det performative element har fungeret bedst dér, hvor opgaven kunne løses tættest muligt på en autentisk kommunikationssituation for den studerende. Dér hvor det fiktive element vejer tungt, eller mange aspekter af kommunikationssituationen er fiktive, har opgaveløsningen hos de to hold, jeg har haft oppe, været dårligst. Formulering af undervisningsforløb, formulering af en konkret opgave, sådan som den skulle formuleres til eleverne, analyseopgave (af mundtlig tekst fx) har fungeret bedst.

23. **Kompetencemålsprøvens kvalitet:** fx Har du nogle kommentarer til de mundtlige 10 spørgsmål og/eller til den skriftlige delprøve? Hvilke spørgsmål fungerede bedst og mindre godt og hvorfor? Og i den skriftlige delprøve: forstod de studerende det performative element?
Meget få havde skrevet en god artikel – og dem, der havde ramt artikelgenren havde ikke nødvendigvis et godt undervisningsforløb og nogle gode hovedpointer at få frem. (jf. iøvrigt pkt. 3)
24. **Vurdering af prøverne:** fx Hvilke problemstillinger og evt. styrker var der ved den samlede vurdering? Og hvordan indgik det performative element i jeres vurdering?
Har haft de samme oplevelser, som flere andre har beskrevet med gode mundtlige præstationer, der trak dårlige skriftlige op fx. Censorerne og jeg under blev under samtalen forud om opgaverne generelt enige om, at det element, som var svagest i den skriftlige del (analyse, fagdidaktisk element, egen sproglige formuleringsevne) skulle have særlig opmærksomhed under den mundtlige del.
25. **Andre kommentarer?** **Håber på de studerende til næste år får mulighed for at blive bedømt på både deres mundtlige og skriftlige kompetencer.**